

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Průmyslový vzor

Průmyslový vzor, (§36 ZV) je vnější úprava výrobku, která je nová a průmyslově využitelná. Zákon dále vymezuje průmyslový vzor negativně, tzn. nejedná se o: 1) technické a konstrukční řešení, 2) přenesení známé vnější úpravy výrobku na výrobek jiného druhu nebo vnější úprava vytvořená zvětšením či zmenšením známé vnější úpravy výrobku, 3) záměnu materiálu pro vnější úpravu výrobku, 4) architektonické řešení stavby, 5) vnější úpravu výrobku zjistitelnou jen při zvláštní pozornosti, 6) barvu, není-li jí užito ve spojení s tvarem, s obrysem nebo s kresbou.

Průmyslový vzor, (§36 ZV) je vnější úprava výrobku, která je nová a průmyslově využitelná. Zákon dále vymezuje průmyslový vzor negativně, tzn. nejedná se o: 1) technické a konstrukční řešení, 2) přenesení známé vnější úpravy výrobku na výrobek jiného druhu nebo vnější úprava vytvořená zvětšením či zmenšením známé vnější úpravy výrobku, 3) záměnu materiálu pro vnější úpravu výrobku, 4) architektonické řešení stavby, 5) vnější úpravu výrobku zjistitelnou jen při zvláštní pozornosti, 6) barvu, není-li jí užito ve spojení s tvarem, s obrysem nebo s kresbou. Na rozdíl od užitého vzoru nebo vynálezu, jejichž ochrana se týká především technického řešení věci, jedná se v případě průmyslového vzoru o estetickou (ozdobnou) stránku výrobku (tvar apod.). Z tohoto důvodu bývá průmyslový vzor někdy označován jako "vzor vkusový".

Dispozice s průmyslovým vzorem. Z povahy průmyslového vzoru vyplývá, že jeho původcem může být výhradně fyzická osoba, neboť vznik průmyslového vzoru je podmíněn tvůrčí činností člověka. To však nevylučuje pozdější převod vzoru na právnickou osobu. Původce průmyslového vzoru má od okamžiku vytvoření (vzniku) vzoru právo na původství (které je nepřevoditelné), právo převést vzor na jinou osobu, právo podat přihlášku na ochranu vzoru a právo podanou přihlášku převést na třetí osobu (fyzickou i právnickou). Od práv původce je nicméně zapotřebí odlišit práva majitele průmyslového vzoru. Ten má ke vzoru výlučné dispoziční právo v rámci něhož je oprávněn průmyslový vzor využívat, udělit souhlas k jeho využívání a převést vzor na jinou osobu. Vyjímkou výlučnosti této dispozice představuje tzv. právo předchozího uživatele. Předchozím uživatelem se rozumí ten, kdo průmyslový vzor využíval nebo k jeho využívání vykonal prokazatelná opatření, a to nezávisle na původci nebo majiteli průmyslového vzoru, v době před vznikem práva přednosti (viz heslo). Tento může průmyslový vzor využívat, aniž by k tomu potřeboval souhlas majitele vzoru, a to i po zápisu vzoru do rejstříku průmyslových vzorů, ovšem pouze v rozsahu, v jakém jej užíval před podáním přihlášky k zápisu vzoru.

Ochrana průmyslového vzoru. Právní ochrana průmyslového vzoru vzniká zápisem do rejstříku průmyslových vzorů u Úřadu průmyslového vlastnictví (ÚPV), na základě podané řádné přihlášky. Tu může podat jak sám původce vzoru, tak i jeho právní nástupce. Zápisem do rejstříku vzniká přihlašovatel (majiteli) rovněž právo přednosti (viz heslo). Přihlašovatel může v případě průmyslového vzoru získat právo přednosti také tehdy, jestliže vystaví průmyslový vzor na výstavě, na které ÚPV přiznal právo přednosti všem předmětům zde vystaveným (výstavní priorita).

Vystavovaný předmět pak musí být přihlášen jako průmyslový vzor do 3 měsíců. Zápis v rejstříku a s ním spojená ochrana trvá pět let, počínajíc od data podání přihlášky. Tuto dobu lze následovně dvakrát prodloužit. K zániku práva ochrany dojde kromě uplynutí lhůty také tehdy, jestliže se majitel průmyslového vzoru svého práva vzdá písemným prohlášením u ÚPV, nebo jestliže dojde k výmazu zápisu na návrh, popř. z podnětu ÚPV.

Mezinárodní ochrana. V mezinárodním měřítku se ochranou průmyslových vzorů zabývá zejména Haagská dohoda o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů (z r.1925), Locarnská dohoda o mezinárodním třídění průmyslových vzorů (z r.1968) a Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví (viz heslo).

Další články:

- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)